

MINISTERSTVO ZAHRANIČNÝCH VECÍ

A EURÓPSKÝCH ZÁLEŽITOSTÍ
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Materiál na rokovanie
Pracovnej skupiny pre koordinovanú prezentáciu
SR v zahraničí

Správa o činnosti
Pracovnej skupiny pre koordinovanú prezentáciu Slovenska v zahraničí
za rok 2014

Obsah:

1. Správa o činnosti za rok 2014
2. Prílohy

Predkladá:

Radomír Boháč
generálny riaditeľ
sekcie ministra
predseda Pracovnej skupiny

Vypracoval:

Odbor verejnej diplomacie

Bratislava, október 2015

Úvod

V súvislosti s poverením zabezpečiť agendu jednotnej prezentácie SR v zahraničí pokračovalo Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR aj v r. 2014 v realizácii jednotlivých krokov smerujúcich k splneniu zadanej úlohy. S týmto cieľom spolupracovalo MZVaEZ SR, v rámci Pracovnej skupiny pre koordinovanú prezentáciu SR v zahraničí, s rezortmi a inštitúciami, ktoré sa najviac podieľajú na prezentácii SR v zahraničí. Medzirezortná Pracovná skupina vznikla v marci 2013 a pôsobí ako integrálna súčasť Rady vlády SR na podporu exportu a investícií.

Aktivity Pracovnej skupiny sa počas roka 2014 zameriavali na dosiahnutie pokroku v budovaní značky štátu, hľadani systémového riešenia prezentácie SR v zahraničí a koordinácie prezentačných aktivít zúčastnených subjektov.

Členovia Pracovnej skupiny počas hodnoteného obdobia zadefinovali očakávania a možnosti svojich rezortov, zohľadňujúc reálne potreby a najdôležitejšie spoločné prezentačné aktivity. K významnému posunu došlo v oblasti tvorby značky Slovensko. Boli zavŕšené analytické procesy, na ktoré budú ďalej v roku 2015 nadväzovať výkonné činnosti týkajúce sa realizácie verejného obstarávania na tvorbu značky krajiny a odporúčaní týkajúcich sa systémového riešenia jednotnej prezentácie SR v zahraničí. Spustil sa proces prípravy spoločnej informačno - prezentačnej publikácie „**Slovakia: inspiration for a more beautiful, more interesting and safer world**“, ktorá má za cieľ predstaviť konkrétne komunikačné posolstvá prezentácie Slovenska.

Obsahom predkladaného materiálu je informácia o krokoch, ktoré Pracovná skupina v roku 2014 realizovala, s cieľom poskytnúť prehľadný a stručný pohľad na celkový stav riešenia agendy jednotnej prezentácie SR v zahraničí a poukázať na hlavné výzvy, ktorým čelí.

Správa o činnosti

Pracovnej skupiny pre koordinovanú prezentáciu Slovenska v zahraničí za rok 2014

1. Činnosť Pracovnej skupiny pre koordinovanú prezentáciu Slovenska v zahraničí

Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR je podľa novely zákona č. 575/ 2011 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy (tzv. kompetenčný zákon, novela č. 287/ 2012 Z. z.), poverené zabezpečením „koordinácie presadzovania obchodno-ekonomických záujmov SR v zahraničí a jednotnej prezentácie SR v zahraničí“. Predmetný zákon poskytuje rezortu mandát navrhovať opatrenia smerujúce k profesionálnemu ukotveniu prezentácie štátu v zahraničí. Zámerom nie je nahrádzať činnosť ostatných ústredných orgánov štátnej správy a organizácií, ktoré sa na prezentácii SR podieľajú, ale **identifikovať vhodný model medzirezortnej koordinácie kľúčových aktivít zameraných na tvorbu značky Slovensko** a prioritné činnosti súvisiace so systémovou **prezentáciou krajiny**.

Z iniciatívy MZVaEZ SR vznikla v marci 2013 **Pracovná skupina pre koordinovanú prezentáciu SR v zahraničí** (ďalej Pracovná skupina). Pracovná skupina bola zriadená v zmysle čl. 3 bodu 9 štatútu Rady vlády Slovenskej republiky na podporu exportu a investícií (ďalej Rada). **Pracovná skupina** je odbornou platformou, ktorej **cieľom je vytvárať podmienky pre realizáciu aktivít smerujúcich k jednotnej prezentácii Slovenska v zahraničí**. Zastúpenie kľúčových ministerstiev a štátnych agentúr, ktoré sa podieľajú na prezentácii SR v zahraničí v Pracovnej skupine, podporené členstvom a spoluprácou aktérov z akademického sektora, je predpokladom pre napĺňanie cieľov, ktoré si Pracovná skupina vytýčila pri svojom vzniku.

Úlohy spojené s organizačným a administratívnym zabezpečením činnosti Pracovnej skupiny plní MZVaEZ SR. Od svojho prvého zasadnutia (5. 4. 2013) aj v roku 2014 pokračovala v realizácii svojich cieľov, prednostne s dôrazom na proces prípravy značky Slovensko.

Počas roku 2014 **Pracovná skupina zasadala trikrát** (14. 1. 2014, 19. 6. 2014 a 24. 11. 2014). V hodnotenom období došlo k niekoľkým personálnym zmenám v jej zložení a to konkrétne k zmene na poste predsedu a tajomníka Pracovnej skupiny. O uvoľnenie z členstva požiadali na vlastnú žiadosť dvaja členovia Pracovnej skupiny a zoznam členských inštitúcií sa rozšíril o zastúpenie Eximbanky. Zoznam členov Pracovnej skupiny k 31.12. 2014 je prílohou tejto správy.

1.1 Medzirezortná koordinácia prezentácie SR v zahraničí

Explikácia

Cieľom medzirezortnej koordinácie prezentácie SR v zahraničí je nájsť a zadefinovať fungujúci model koordinácie kľúčových prezentačných aktivít spadajúcich do gescie jednotlivých členov Pracovnej skupiny. Funkčnosť modelu predpokladá predovšetkým včasné a efektívne zdieľanie informácií o pripravovaných prezentačných aktivitách prioritného významu, určenie podielu a súčinnosti zúčastnených aktérov v oblasti organizačnej, realizačnej, ľudských zdrojov a v poslednom rade v oblasti finančných prostriedkov.

Východiská

- Štruktúrovaný audit činnosti členov Pracovnej skupiny (august 2013).
- Výber prioritných prezentačných podujatí, pri príprave ktorých je potenciál pre vzájomnú koordináciu a spoluprácu (december 2013).

Zrealizované aktivity

- **10. výročie vstupu SR do EÚ** - pilotný projekt roku 2014. Na zabezpečení kultúrno-spoločenského podujatia, za účasti najvyšších predstaviteľov EÚ a ústavných činiteľov SR, sa organizačne aj finančne podieľali rezorty MZVaEZ SR, MK SR a jeho podriadené inštitúcie.
- **Prezentačný film o SR** – tvorbu filmu iniciovalo MZVaEZ SR v roku 2013, ako jednu z aktivít v rámci projektov koordinovanej prezentácie SR v zahraničí. Bolo zrealizované trojstranné stretnutie zástupcov MZVaEZ, MK SR a RTVS, následne došlo k vytvoreniu koordinačného tímu MZVaEZ SR – RTVS. RTVS na základe ideových vstupov rezortu realizovala súťaž námetov a výber realizátora filmu.
- **Dvojstranná dohoda o spôsobe financovania procesu prípravy národného brandingu SR** - na základe uzatvorenej medzirezortnej dohody došlo k presunu finančných prostriedkov z rozpočtovej kapitoly MDVRR SR v prospech kapitoly MZVaEZ SR. Pôvodný zámer uzatvoriť trojstrannú dohodu za účasti MH SR sa nepodarilo realizovať z dôvodu odstúpenia rezortu hospodárstva od dohody.
- **Imidžový prezentačný materiál o Slovensku** - publikácia s názvom „*Slovensko – pre krajší, zaujímavejší a bezpečnejší svet*“ je obsahovo postavená na komunikačných posolstvách brandingu SR definovaných v štúdiu z roku 2013. Publikácia je financovaná zo zdrojov MZVaEZ SR a k dispozícii bude pre potreby rezortov a inštitúcií združených v Pracovnej skupine. Otvorený formát publikácie umožňuje prispôbenie úvodného obsahu v publikácii na vybranú oblasť (napr. turizmus, investície alebo kultúra) alebo vybranú destináciu (napr. príhovor veľvyslanca).

Procesy

- Sumarizovanie spätnej väzby členov Pracovnej skupiny k štúdiu: Branding SR: od ideového konceptu k hodnotám, posolstvám a komunikácii.
- Aktualizácia podnetov členov Pracovnej skupiny – výber prioritných prezentačných podujatí s možnosťou medzirezortnej spolupráce (priebežne 2014).

Ohrozenia a slabé stránky

- Pretrvávajúci nejednoznačný rozhodovací mandát členov Pracovnej skupiny v rámci presadzovania cieľov vo svojom rezorte/organizácii.
- MZVaEZ SR ako koordinačný orgán nemá rozhodovacie právomoci ani zodpovedajúce finančné zdroje vo vzťahu k realizácii spoločných resp. prezentačných aktivít prioritného významu.

Odporúčania

- Hľadať optimálny model spolupráce subjektov podieľajúcich sa na prezentácii SR v zahraničí, najmä v rámci formátu Rady.
- Na úrovni členov Pracovnej skupiny, prípadne ďalších rezortov spracovať návrhy na optimálny model systémového riešenia jednotnej prezentácie SR v zahraničí pri zohľadnení tak potrieb jednotlivých rezortov a inštitúcií, ako aj reálnych finančných a organizačno-technických možností.

1.2 Proces tvorby značky Slovensko

Explikácia

Vytvorenie prít'azlivej a hodnovernej značky Slovensko, akceptovanej doma a rozpoznateľnej v zahraničí (branding SR) je druhým pilierom jednotnej prezentácie SR v zahraničí. Značka Slovensko má vyjadrovať kľúčové posolstvá o SR, má byť „zhmotnená“ do adekvátnych vizuálnych prejavov (vizuálna identita vrátane loga) a v následnej – implementačnej fáze má byť aplikovaná na efektívnu prezentáciu v zahraničí.

Východiská

- Odborná štúdia „Branding SR – od ideového konceptu k posolstvám a komunikácii (december 2013)
- Dve odborné štúdie „Branding SR: vizuálne stvárnenie komunikačných posolstiev“ (priebežne 2013)

Zrealizované aktivity

- **Informačný materiál „Branding SR – informácia o stave projektu“** – materiál bol predložený na rokovanie Rady 20. 8. 2014, ktorá ho vzala na vedomie.
- **Verejná online diskusia o tvorbe značky Slovensko** – projekt bol realizovaný prostredníctvom portálu www.BrandingSlovenska.com. V rámci diskusie vyše 500 registrovaných účastníkov vyplnením dotazníka sprostredkovalo svoje názory na definovanie atribútov značky Slovensko a na akých hodnotách chcú ukotviť prezentáciu svojho štátu. Do prieskumu sa aktívne zapojili aj členovia Pracovnej skupiny.

Procesy

- Príprava podkladov pre tvorbu zadania verejného obstarávania na tvorbu značky Slovensko.

Aktivity v procese prípravy

- Vytvorenie medzirezortného Pracovného tímu pre prípravu opisu verejného obstarávania na tvorbu obsahovej a vizuálnej identity značky Slovensko.
- Tvorba zadania verejného obstarávania a jeho následná realizácia.
- Príprava informačného materiálu „*Informácia o procese tvorby značky krajiny a o jej implementácii do prezentačnej praxe subjektov štátnej správy*“ na rokovanie vlády SR.

Ohrozenia a slabé stránky

- Zjednodušený prístup médií k téme tvorby značky Slovensko a zúženie celého procesu len na vytvorenie loga SR.
- Nejednotnosť pri implementácii novej značky.

Odporúčania

- V rámci verejného obstarávania na tvorbu značky Slovensko realizovať aj zjednotenie vizuálnej identity štátnej správy.
- Proaktívne informovať rezorty, ktoré nie sú zastúpené v Pracovnej skupine o plánovanom zjednotení vizuálnej identity štátnej správy.
- Prostredníctvom materiálu predloženého na rokovanie vlády SR zabezpečiť implementáciu novovytvorenej značky Slovensko a vizuálnej identity štátnej správy do prezentačnej praxe subjektov.

2. Ďalšie aktivity v procese tvorby značky Slovensko a jednotnej prezentácie

- **Tlačová konferencia PPV/MiZVaEZ - 18. 2. 2014**

Zámerom bolo predstaviť slovenskej verejnosti ciele v oblasti vytvorenia značky krajiny, navrhované komunikačné rámce branding SR a aktivity plánované v oblasti jednotnej prezentácie SR v zahraničí, vrátane plánu realizácie verejného obstarávania na tvorbu obsahovej a vizuálnej identity značky krajiny.

- **Mediálne pracovné raňajky PPV/MiZVaEZ SR - 28. 8. 2014**

Pracovné raňajky so zástupcami vybraných médií a blogermi, ktorí sa venujú otázkam budovania značky krajiny. Témy spoločnej diskusie sa týkali predovšetkým predstavenia projektu verejnej diskusie o značke, ktorej spustenie bolo pripravené na portáli www.BrandingSlovenska.com.

Mediálne výstupy k téme tvorby značky krajiny, imidžu štátu, blogy týkajúce sa branding a ďalšie sú dostupné v prehľade na portáli www.BrandingSlovenska.com v časti monitoring médií.

- **Domény Slovakia.eu a Slovensko.eu:**

Koordinácia prevodu domén Slovakia.eu a Slovensko.eu do správy MZVaEZ SR s cieľom budúceho využitia v procese jednotnej prezentácie SR v zahraničí.

3. SWOT analýza koordinácie jednotnej prezentácie SR v zahraničí

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> • Konceptne fungujúca Pracovná skupina pre koordinovanú prezentáciu SR v zahraničí. • Aktívna participácia jednotlivých členov na práci Pracovnej skupiny. • Úspešne zrealizované projekty medzirezortnej koordinácie: <ul style="list-style-type: none"> - Dohoda o spôsobe financovania procesu prípravy národného brandingu SR; - Kultúrno-spoločenské podujatie k 10. výročiu vstupu SR do EÚ; - Participácia na príprave EXPO Miláno. • Priaznivé nastavenie externého prostredia k potrebe zabezpečiť jednotnú prezentáciu SR v zahraničí (podnikateľská verejnosť a ich združenia, externí odborníci). 	<ul style="list-style-type: none"> • Absencia konkrétnej inštitúcie disponujúcej dostatočnými riadiacimi kompetenciami a zdrojmi pre zastrešenie celkovej prezentácie SR v zahraničí. Kompetencie aj zdroje sú roztrieštené medzi viacero subjektov. Pracovná skupina je odbornou platformou, prijaté stanoviská a návrhy nemajú pre členov a subjekty ktoré zastupujú, záväzný charakter. • Mediálne skratky pri informovaní o tvorbe značky krajiny zužujúce komplexný proces brandingu na vytvorenie loga.
• PRÍLEŽITOSTI	• OHROZENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Nadchádzajúce významné svetové podujatia s participáciou SR a možnosťou koordinovaného postupu v príprave a realizácii prezentácie krajiny (LOH Rio de Janeiro 2016, EXPO Astana 2017). • SK PRES 2016 – komunikačné posolstvá značky Slovensko ako východisko pre komunikáciu priorít SR PRES 2016. • Konsenzus potreby tvorby značky krajiny a jednotného prezentovania SR naprieč politickým spektrom. • Dialóg so širokou odbornou aj laickou verejnosťou. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nejednotná stratégia rezortov a inštitúcií. • Nedostatočná zainteresovanosť ostatných rezortov, ktoré nemajú zastúpenie v Pracovnej skupine. • Roztrieštené komunikačné posolstvá.

Záver

Pracovná skupina sa od svojho vzniku vyprofilovala na platformu, prostredníctvom ktorej sa určuje ďalší **postup a stratégia v procese tvorby značky krajiny a spolupracuje na príprave spoločných prezentačných projektov**. Členovia Pracovnej skupiny aktívne participujú na diskusii k tvorbe značky Slovensko, **poskytujú podklady a vstupy** do analytických procesov, v rámci vlastných rozpočtov a aktivít **realizujú prieskumy**, ktoré sú využiteľné aj v procese brandingu SR a informáciami o vlastných prezentačných aktivitách **prispievajú k medzirezortnej koordinácii**. MZVaEZ SR daný proces koordinuje, členovia pracovnej skupiny, zastupujúci kľúčové rezorty a subjekty podieľajúce sa na prezentácii SR v zahraničí, sú jeho rovnocennými partnermi. Rozpočet rezortu diplomacie v súvislosti s úlohou koordinovať prezentačné aktivity, nebol navýšený a na zabezpečenie úloh, ktoré sa plnia v rámci Pracovnej skupiny, neboli posilnené ani rozpočty partnerov. Z toho dôvodu je činnosť Pracovnej skupiny zameraná na hľadanie prieniku a čo najlepšie využitie nielen finančných prostriedkov, ale aj ľudského potenciálu a tým dosiahnutie synergie pri spoločných prezentačných aktivitách v zahraničí.

Kľúčovou úlohou v roku 2015 bude realizovať verejné obstarávanie na tvorbu obsahovej a vizuálnej identity značky Slovensko, začať fázu implementácie novej značky do prezentačnej praxe rozhodujúcich subjektov prezentácie Slovenska a celý proces dôsledne a transparentne komunikovať smerom k verejnosti.

Pretrvávajúcou výzvou v oblasti jednotnej prezentácie SR ostáva **vytvorenie systémového riešenia pre strategické a dlhodobu udržateľné manažovanie hodnotových, politických a ekonomických priorít krajiny smerom do zahraničia**, ako aj pre koordináciu komplexných politík, ktoré majú vplyv na vnímanie krajiny vo svete a vytvárajú jej reálnu „značku“. Potrebne je identifikovať inštitúciu, ktorá by mala za úlohu riadiť strešnú komunikačnú stratégiu a obsahovú aj vizuálnu identitu prezentácie SR v zahraničí, ako aj zabezpečovať kľúčové prezentačné podujatia globálneho charakteru (napr. EXPO, Olympijské domy a pod). Jej úlohou by tiež malo byť zabezpečovanie prezentačných kampaní SR (svetové televízie, medzinárodné aerolínie a pod), sponzoringu a prezentácie úspešných slovenských značiek v zahraničí, vrátane sledovania postavenia SR v medzinárodných komparačných indexoch. Inštitúcia by mala za úlohu aj komunikáciu so Slovenskými obchodnými komorami a v neposlednom rade centrálnu obstarávanie marketingových a prezentačných predmetov pre jednotlivé rezorty, čím by sa značne ušetrili financie.

**Zoznam členov Pracovnej skupiny pre koordinovanú prezentáciu Slovenska v zahraničí
k 31. decembru 2014**

Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR

Radomír Boháč, generálny riaditeľ sekcie ministra
Ing. Dagmar Repčeková, generálna riaditeľka sekcie hospodárskej spolupráce
Mgr. Elena Mallicková, riaditeľka odboru verejnej diplomacie
Mgr. Ondrej Gažovič, Odbor verejnej diplomacie
Ing. Lívia Lukáčová, Odbor verejnej diplomacie
Ing. Iveta Hermysová, Odbor verejnej diplomacie, tajomníčka pracovnej skupiny

Ministerstvo hospodárstva SR

Mgr. Štefan Rozkopál,
generálny riaditeľ sekcie zahraničnoobchodnej politiky a európskych záležitostí

Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR

Ing. Ivana Magátová, generálna riaditeľka sekcie cestovného ruchu

Ministerstvo kultúry SR

Mgr. Božena Krížiková, generálna riaditeľka sekcie medzinárodnej spolupráce

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR

Ing. Ladislav Čambal, generálny riaditeľ sekcie štátnej starostlivosti o šport a mládež

Slovenská agentúra pre rozvoj investícií a obchodu

Simona Čerešníková, riaditeľka odboru marketingovej komunikácie

Slovenská agentúra pre cestovný ruch

Ing. Marta Kučerová, generálna riaditeľka

Slovenský olympijský výbor

PhDr. František Chmelár, prezident Slovenského olympijského výboru

Eximbanka

Mgr. Miriam Letašiová, vrchná riaditeľka

Ústav európskych štúdií a medzinárodných vzťahov, FSEV UK

Doc. PhDr. Oľga Gyárfášová, PhD.